

BOJOVÁ ČINNOST STÍHACÍHO BOMBARDOVACÍHO LETECTVA

Stíhací bombardovací letectvo je základní palebnou silou frontového letectva. Je určeno k ničení důležitých, zvláště malorozměrných a pohyblivých cílů v taktické a bližší operační hloubce nepřítele. Z tohoto určení vyplývá řada úkolů, které tento druh letectva plní v rámci podpory boje pozemních vojsk. Každý z těchto úkolů představují konkrétní objekty ničení se specifickými vlastnostmi, které zásadním způsobem ovlivňují činnost stíhacího bombardovacího letectva. Charakteristiky cílů působí již při plánování bojové činnosti, ale konkrétní podobu nabývají často až v průběhu bojové činnosti, čímž se vytvářejí potenciální možnosti různých disproporcí v původně stanoveném zámyslu.

Činnost stíhacího bombardovacího letectva je převážně zaměřena na ničení malorozměrných, pohyblivých cílů. U většiny těchto cílů můžeme objektivně předpokládat jejich limitované počty v daném prostoru, vyplývající z organizace, norem a zásad použití. U nejdůležitějších cílů, jako jsou např. prostředky jaderného napadení, nebudeme však znát v době plánování jejich polohu, a proto je můžeme ničit až je upřesní některý z průzkumných prostředků. K tomu je třeba předem vytvořit takové organizační předpoklady, abychom v případě jejich zjištění mohli vést úder s dostatečnou účinností a v přijatelném čase. Přitom ničení těchto cílů bude vyžadovat různé počty letounů i různé druhy výzbroje, což musí stanovená organizace bojové činnosti stíhacího bombardovacího letectva předvídat i zabezpečit. Z toho je zřejmé, že charakteristiky cíle budou ovlivňovat rozhodovací proces i vlastní bojovou činnost. Účelově můžeme tyto charakteristiky rozdělit do těchto skupin:

- a) bojová hodnota cíle ve spojitosti s časovým faktorem
- b) geometrické rozměry a odolnost cíle
- c) skrytost v terénu a stupeň maskování cíle

d) vzájemná poloha objektů vůči sobě navzájem.

Bojovou hodnotu cíle můžeme v tomto případě definovat jako relativní srovnávací kritérium důležitosti několika cílů vůči sobě v daném časovém období. Různá bojová hodnota cíle ovlivňuje spolu s jinými vlastnostmi cíle potřebnou dobu zásahu a může si vynutit i případnou změnu úkolu jednotkám ve vzduchu. Rozmezí doby možného úderu vyplývá především z daného cíle, používaného systému velení a z podmínek bojové činnosti. Od zjištění daného cíle do doby vydání rozkazu jednotce ke vzletu uplyne určitá, někdy i delší doba. Za tuto dobu může cíl buď splnit svůj bojový úkol, nebo změnit svoji polohu, což v obou případech může ovlivnit bojové možnosti stíhacího bombardovacího letectva. V případě méně pohyblivých cílů, jejichž činnost bezprostředně neohrožuje vlastní vojska, můžeme dobu zásahu úměrně prodloužit, jindy zase doba možného zásahu proti nejnebezpečnějšímu cíli bude tak krátká, že musíme činit výjimečná opatření.

Geometrické rozměry a odolnost cíle především ovlivňují volbu prostředků ničení. To ve svých důsledcích vede k potřebě neustálého přizpůsobování výzbroje letectva předpokládaným či určeným objektům ničení. Musíme-li rychle zasáhnout a nemáme možnost rychle přezbrojit připravené letouny, musíme použít i méně vhodnou výzbroj. Tím může dojít k menší hospodárnosti použití, neboť nesprávně volená výzbroj zvyšuje potřebné počty letounů pro zničení cíle. V některých případech, vlivem proměnné odolnosti cíle, nebudeme moci vůbec s danou výzbrojí na vyskytnuvší se cíl působit, neboť podvěšené prostředky ničení nebudou účinné.

Skrytost objektů ničení spolu s jejich maskováním vytváří pro stíhací bombardovací letectvo složitou situaci, což se nejmarkantněji projevuje právě u malorozměrných cílů, jako nejsnáze maskovatelných objektů. To ztěžuje vyhledávání těchto cílů a dává v řadě případů činnosti stíhacího bombardovacího letectva nahodilý charakter. Stupeň maskování neovlivňuje jen pravděpodobnost jeho zjištění, ale nepříznivě ovlivňuje upřesnění cíle v opakované zteči, zamíření, způsob zteče a omezuje výběr doplňkového manévru.

Stíhací bombardovací letectvo ve své činnosti se bude střetávat s celou řadou malorozměrných cílů, které mohou vůči sobě navzájem být různě uskupeny. Pokud jde o jednotlivý bodový cíl, ničí se obvykle ztečemi jednotlivých letounů se samostatným zamířením a použitím té účinné výzbroje, která zabezpečuje z hlediska přesnosti vysokou pravděpodobnost zásahu. Odlišnější situace nastane v případě skupinových cílů. V závislosti na vzájemném rozmístění jednotlivých bodových cílů můžeme objekt ničit jako řadu jednotlivých cílů, nebo jako celou plochu. V každém případě však půjde o zcela odlišné způsoby úderu i různé prostředky ničení. O konečném způsobu úderu rozhoduje vzájemné porovnání účinnosti obou variant. Při plánování bojové činnosti je prakticky nemožné rozhodnout variantu předem, neboť její použití závisí na rozsahu údajů, zjištěných průzkumem v průběhu bojové činnosti. Jelikož nemůžeme předvídat, zda např. v daném čase zjistíme jen jedno odpalovací zařízení, nebo celou baterii, je zřejmé, že hospodárné použití stíhacího bombardovacího letectva bude závislé na řídící a organizační práci štábů všech stupňů tak, aby byly již předem vytvořeny takové podmínky, které by vzniklou situaci s přihlédnutím k limitovanému času umožnily uspokojivě vyřešit.

Z vlivu charakteristik cíle na bojovou činnost stíhacího bombardovacího letectva je zřejmé, že budeme používat i různé způsoby bojové činnosti tak,

aby stíhací bombardovací letectvo bylo schopno účinně zasáhnout v libovolných podmínkách situace. Proto v souladu s předpisem LET-1-13 používá stíhací bombardovací letectvo tyto způsoby bojové činnosti při ničení pozemních cílů:

- údery na výzvu
- samostatné vyhledávání a ničení cílů (lov)
- údery na předem určené (plánované) cíle.

Realizace každého způsobu bojové činnosti přináší s ohledem na charakter soudobých operací, nadzvukovou techniku stíhacího bombardovacího letectva i různorodost používané výzbroje v závislosti na konkrétních podmínkách určité problémy. Volba správného způsobu bojové činnosti rozhodujícím způsobem ovlivní plnění bojových úkolů, neboť každý z nich je do určité míry vhodný při působení proti určitým druhům cílů s přihlédnutím k specifickým podmínkám situace.

Údery na výzvu jsou nejčastěji používaným způsobem bojové činnosti stíhacího bombardovacího letectva, neboť nejlépe vyhovuje požadavkům na ničení malorozměrných a pohyblivých cílů. Polohu těchto, zejména důležitých cílů v době plánování, znát většinou nebudeme. V prostoru bojové činnosti můžeme však předvídat přibližně jejich počty a pravděpodobné rozmístění, ale vlastní úder obvykle bude možný až při jejich upřesnění či zjištění. K tomu, abychom při zjištění objektu jej mohli ničit v požadovaném čase, bude nutné mít trvale připraveny určité síly stíhacího bombardovacího letectva v různých stupních bojové pohotovosti. To je také podstatou tohoto způsobu bojové činnosti. Tento způsob bojové činnosti používáme v podmínkách, kdy pro splnění úkolu je rozhodující čas a kdy údaje o cíli jsou v nejnětějším rozsahu známy bezprostředně před vzletem, někdy i až po vzletu jednotek.

Rychlost zásahu závisí především na stupni pohotovosti jednotek, na používaném systému velení a podmínkách situace. U stíhacího bombardovacího letectva používáme tři stupně pohotovosti, lišící se od sebe stupněm připravenosti osádek a letecké techniky. U roje letounů v pohotovosti č. 1 je požadován vzlet po předání rozkazu do pěti minut a z pohotovosti č. 2 do 12 minut. Vzlet z pohotovosti č. 3 je závislý na druhu výzbroje, kterou na letouny chceme podvěsit a na vzdálenost stojánky od vzletové dráhy. Obecně vzato se rozmezí možného vzletu u klasických prostředků ničení pohybuje v rozmezí od 25 do 60 minut, u jaderných prostředků kolem 55 minut. Chceme-li zjistit možnou dobu od rozhodnutí vyššího velitele do zásahu na cíl, je třeba při současně používaném systému velení na každém stupni přibližně 2—3 minuty počítat na rozhodnutí příslušného velitele a 1—2 minuty na předání rozkazu. Celkem tyto pasívní doby až do doby odstartování roje z pohotovosti č. 1 se pohybují v rozmezí 9—11 minut v rámci stíhací bombardovací letecké divize.

Činnost na výzvu má zpravidla charakter postupných úderů s intervaly, které závisejí hlavně na množství jednotek a stupních jejich pohotovosti. V případech, kdy cíl nevyžaduje pro ničení větší počet letounů, vedeme současně údery. Kladem tohoto způsobu bojové činnosti bezesporu je, že v přijatelném časovém rozmezí můžeme vést údery proti téměř všem typovým cílům. Činnost na výzvu umožňuje pružné a centralizované řízení a tímto způsobem lze řešit většinu úkolů stíhacího bombardovacího letectva. Jde především

o úkoly, které plní vyčleněným úsilím v rámci podpory boje pozemních vojsk, v rámci zálohy velitele LA, ničení prostředků velení a navedení, prostředků PVO nepřítele apod. Tím, že vzlétá na konkrétní zjištěný cíl, bude i účinnost stíhacího bombardovacího letectva vcelku vysoká, neboť upřesnění polohy cíle během krátké doby od jeho zjištění do doby úderu nebude většinou obtížné a tak případný úder na záložní cíl bude skutečně výjimkou.

Tento způsob bojové činnosti při praktické realizaci však vytváří i celou řadu ne právě zanedbatelných problémů, jejichž řešení vyžaduje od velitelů, pilotů i štábů vysokou připravenost a odbornou zdatnost. Jedním z faktorů, který ovlivňuje výsledek bojové činnosti, je příprava osádek. V případě činnosti na výzvu předběžná příprava pilotů probíhá rámcově do prostoru a nikoliv z hlediska konkrétního úkolu a cíle. Po předání výzvy hotovostní jednotce nezbyvá již čas na podrobnější přípravu, což se negativně odráží v možném výsledku plněního úkolu. Toto se dá kompenzovat do určité míry vysokou vycvičeností pilotů a důkladnou předběžnou přípravou, zaměřenou hlavně na poznání situace v prostoru bojové činnosti a variantní řešení překonávání prostředků PVO nepřítele. Další problém, který je třeba řešit, vyplývá z požadavku hospodárného použití o udržení vysoké účinnosti při ničení pozemních cílů. Je dán především širokým množstvím potenciálních cílů, proti kterým má stíhací bombardovací letectvo působit. S tím úzce souvisí výběr nejvýhodnějších prostředků ničení s ohledem na nově se objevivší cíl tak, abychom dosáhli maximální účinnosti jeho ničení. První těžkost spočívá v tom, že neznáme předem prostor rozmístění cíle, na který poletí na výzvu. Proto musí být jednotky stíhacího bombardovacího letectva připraveny působit v rámci svého doletu do libovolného místa v nařízeném prostoru bojové činnosti. To má za následek, že všechny letouny, které vyčleňujeme do hotovosti, musí mít na úkor prostředků ničení zavěšeny i přídatné nádrže. Tím se snižuje úderná síla letounů a tím více se prosazuje požadavek optimální volby výzbroje, neboť s přezbrojením jednotek v pohotovosti č. 1 a č. 2 nemůžeme z časových důvodů kalkulovat. Za této situace musíme tento vliv negovat vhodným organizačním opatřením. Útvary stíhacího bombardovacího letectva udržují menší počet hotovostních jednotek ve srovnání s různorodostí potenciálních cílů a tak i výzbroj těchto jednotek co do potřebného sortimentu je chudší. Proto řešení se nabízí na stupni sbold, kde celkové množství hotovostních jednotek je podstatně vyšší a tím je možný i větší výběr z prostředků ničení. Velitel svazku může vhodným usměrněním zabezpečit pestřejší výzbroj jednotek, a tím vytvářet výhodné podmínky pro stanovení nejvýhodnější výzbroje na konkrétní cíl v daném čase. V případě příchodu jedné výzvy výběr nejvýhodnější jednotky nebude tedy činit potíže. Složitější situace může nastat v případě potřeby současného ničení několika cílů v krátkém časovém rozmezí. Tuto situaci můžeme řešit některou z metod lineárního programování. Jelikož rozhodnout se je třeba v krátkém čase a štáb svazku samočinný počítač nemá, byla upravena Voglova metoda tak, aby rychle a bez nároku na kvalifikovanou přípravu umožnila řešení, které se blíží optimu s přesností plně vyhovující praxi. Její podstatu objasníme na příkladě.

Máme rozhodnout, které z šesti rojů v pohotovosti máme použít k ničení pěti příslých cílů, označených A—E. Pro řešení sestavíme tabulku, kam vypíšeme pravděpodobnosti zničení každého cíle tím prostředkem ničení, který má každý roj podvěšen. Jelikož se obecně lépe pracuje s celými čísly, vynásobíme tyto pravděpodobnosti stem a dostaneme — viz tab. 1

Tabulka 1

roj \ cíl	A	B	C	D	E	Rozdíl
1	56	57	14	65	31	8
2	56	57	14	65	31	8
3	51	53	15	62	28	9
4	51	60	17	<u>69</u>	28	9
5	43	48	11	55	20	7
6	43	48	11	55	20	7

Tabulka 2

roj \ cíl	A	B	C	D	E	Rozdíl
1	56	57	14		31	1
2	56	57	14		31	1
3	51	53	15		28	
4				69		2
5	43	48	11		20	5
6	43	<u>48</u>	11		20	5

Nyní v každém řádku uděláme rozdíl mezi dvěma nejvyššími čísly a zapíšeme do sloupce „rozdíl“. Pokud nastane případ, že dva řádky mají stejný nejvyšší rozdíl (v našem případě řádek 3 a 4), pak volíme ten, kde je nejvyšší číslo a toto číslo podtrhneme. Tím cíl D byl přidělen roji 4. Tento postup opakujeme, ale vynecháme řádek 4 a sloupec D. Pro názornost výkladu tento krok **uvádím v tab. 2**. Při získání potřebného návyku děláme všechny **kroky v tab 1**.

V druhém kroku je nejvyšší rozdíl [5] u pátého a šestého řádku. Jelikož v obou řádcích jsou všude stejné pravděpodobnosti, jsou oba roje zřejmě podvěšeny stejnou výzbrojí a proto je lhostejné, který z nich volíme (v našem případě řádek 6). Tím pro roj 6 byl přidělen cíl B. Tento postup opakujeme až do úplného vyřešení přidělení cílů. Toto řešení se blíží maximu cílové funkce a zabezpečuje největší matematickou naději počtu zničených cílů. Tento postup je rychlý a velmi jednoduchý. Při řešení úkolu jsme ovšem nepředpokládali prioritu určitého cíle. Na možnosti použití této metody se tím ale nic nemění, neboť na velmi významný cíl vybereme přímo tu nejvhodnější jednotku a ostatní přidělujeme podle popsaného schématu.

Další potřebou, kterou si praxe vynucuje při používání tohoto způsobu bojové činnosti, je správné složení hotovostní struktury jednotek stíhacího bombardovacího letectva. Jde především o optimální složení, které by zabezpečilo splnění daných úkolů, ale i co nejvíce šetřilo síly létajícího a technického personálu. Tuto otázku podrobně řeší VM 8/74 a proto ji nebudu blíže rozebírat.

Samostatné vyhledávání a ničení pozemních cílů (lov) je ve své podstatě kombinací průzkumné a bezprostředně na ni navazující úderné činnosti. Je to aktivní způsob bojové činnosti, jehož význam a úloha rostou v souvislosti s nedostatkem zpráv o nejdůležitějších cílech. Má tu přednost, že téměř současně se zjištěním cíle dochází k jeho ničení a v drtivé většině případů doba od zjištění do úderu je dána časem, který potřebuje skupina letounů pro zaujetí výchozího bodu zteče. Lov nejlépe vyhovuje požadavku pružného působení zejména proti významným malorozměrným cílům a na rozdíl od předchozích způsobů bojové činnosti činí do určité míry stíhací bombardovací letectvo nezávislým na jiných prostředcích zjištění. Velká samostatnost činnosti při tom klade však mimořádné nároky na úroveň připravenosti pilotů, předpokládá dobrou znalost prostoru lovu, rychlou orientaci a rozhodování, jakož i vysokou vycvičenost pilotů v bojovém použití.

Vzhledem k tomu, že tento způsob se skládá ze dvou téměř samostatných úkolů (tj. vyhledání a ničení cíle), předpokládáme, že charakter činnosti bude do značné míry nahodilý, neboť cíl můžeme, ale nemusíme zjistit. Současně máme na zřeteli potřebu delšího setrvání v prostoru lovu, čímž jsou letouny dlouhodoběji vystaveny působení nepřátelské PVO. Proto tento způsob bojové činnosti budeme používat hlavně proti nejdůležitějším cílům, jejichž charakter si vynucuje co nejrychlejší zásah. Z tohoto hlediska jsou to především raketové jaderné prostředky nepřítele, kde časový faktor je rozhodující a kde bojová hodnota cíle je úměrná přijímanému riziku vyšších ztrát vlivem činnosti PVO nepřítele. Přitom víme, že tento způsob bojové činnosti je vhodný jen v určitých obdobích operace v závislosti na podmínkách situace. Povedeme-li lov proti jaderným prostředkům, pak to bude především v době těsně před klíčovými fázemi operace pozemních vojsk. Půjde-li o střetnutí bez použití jaderných zbraní, pak tento způsob bude vhodné volit v době náznaků možného přechodu na jadernou variantu.

V období relativního klidu je vyhledávání a tím i ničení prostředků jaderného napadení obtížné, neboť většina z nich je svinuta, pečlivě maskována a nebude v pohybu. V období bezprostřední přípravy nepřítele k aktivní činnosti o rozhodujících obdobích bude aktivita i manévrování prostředků jaderného napadení nejsilnější a v důsledku častých změn výhodná pro jejich zjištění. Bojovou činnost lovem můžeme vést i proti jiným objektům na bojišti. Pak kritéria podmínek činnosti budou přísnější, zejména při nedostatečném narušení nepřátelské PVO. Pokud se rozhodneme použít tento způsob bojové činnosti, pak si musíme být vědomi, že lov v sobě skrývá nebezpečí menší účinnosti. Je to dáno nahodilým výsledkem lovu. Cíl nemusí nalézt a pak letoun musí udeřit na záložní cíl, jehož význam je nesrovnatelně nižší, než cíle, proti nimž je namířena bojová činnost. Jelikož údery na záložní cíle budou v těchto případech časté, pak je reálné předpokládat, že v prostoru lovu a nebo poblíž bude většina záložních cílů natolik bezvýznamných, že za normálních okolností by proti nim stíhací bombardovací letectvo nepůsobilo. Přitom výběr záložního cíle je omezen možnou účinností prostředků ničení, kterými jsou lovci vyzbrojeni a jejichž výzbroj je zaměřena na efektivní použití jen proti hlavnímu objektu lovu. Aby v těchto podmínkách účinnost lovu byla úměrná vynaloženému úsilí, je třeba učinit řadu opatření k zabezpečení optimálních předpokladů pro ničení hlavního cíle. Jde především o důkladné a všestranné vyhodnocení sestavy nepřítele a z toho vyplývající prostory a

objekty lovu, systematickosti při bojové činnosti i dokonalou znalost situace v zájmovém prostoru. Při organizaci bojové činnosti způsobem lovu mohou prakticky nastat dvě varianty:

a) prostor rozmístění zájmového objektu je znám. Pak půjde o „lov v daném prostoru“;

b) prostor rozmístění cíle není znám a víme jen průměrnou hustotu rozmístění těchto cílů v určitém, značně rozměrném pásmu. Pak vedeme „lov podél komunikací“ nebo „lov ve stanoveném pásmu“.

V obou případech způsob lovu je značně odlišný a předpokládá rozdílnou metodiku při jeho vedení.

Lov ve stanoveném prostoru vedeme v prostoru do 100 km² pro dvojici a 200 km² pro roj. Tento druh lovu je vhodný proti taktickým prostředkům jaderného napadení, neboť je zde vyšší předpoklad správného vyhodnocení možného prostoru rozmístění s ohledem na omezenější možnosti jejich rozmístění. Je třeba ale mít na mysli, že takto vyhodnocené prostory s ohledem na dynamiku soudobého boje nebudou mít celodenní platnost a že je bude třeba neustále upřesňovat a pozměňovat. V tomto případě je výhodné kombinovat tento druh lovu s lovem podél komunikací. Při lovu v daném prostoru bude výsledek nejvíc ovlivňovat PVO nepřítele, neboť metodika lovu v daném prostoru vyžaduje dlouhodobější setrvání letounů nad omezeným prostorem s parametry letu, které pro překonání PVO nejsou právě výhodné. Proto při lovu půjde i o různé protiraketové manévry na úkor systematickosti vyhledávání a tedy umlčení či oslabení PVO v tomto prostoru je samozřejmým předpokladem.

Zdůraznil jsem, že výsledek lovu má náhodný charakter, s kterým je třeba počítat již předem. Skutečnost, že skupina letounů při jednom vzletu cíl v prostoru nezjistila ještě neznamená, že cíl v daném prostoru není. Proto by bylo chybné po jednom bojovém letu tento prostor z úvah vypustit a považovat jej za neobsazený. Jelikož výběru prostoru předcházela celá řada rozborů, úvah a doporučení odborníků, byl tento prostor vybrán po pečlivém zhodnocení situace a proto je třeba v zájmu systematickosti vést do tohoto prostoru více letů, abychom jej v dalších úvahách s určitou „praktickou jistotou“ z dalších úvah mohli vyloučit.

Kolik letů je potřeba s ohledem na různé objekty do určeného prostoru lovu vést, abychom mohli dále prostor považovat za neobsazený, ukazuje orientačně **tabulka 3**.

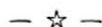
Tabulka 3

Objekt lovu	Potřebný počet letů
Prostředky jaderného napadení	4—5
Vojstva v prostoru soustředění	1
Místa velení	5—6
Středisko velení a navedení	2—3
Baterie HAWK	2

Tím se samozřejmě mění i možné intervaly letů do těchto prostorů v závislosti na časové naléhavosti a možných kombinacích druhů lovu. U operačně taktických prostředků jaderného napadení možných prostorů rozmístění je podstatně více a tak lov v daném prostoru proti nim můžeme použít jen v případě ověřeného prostoru, neboť doba působení se s ohledem na dolet snižuje a možnosti překonání PVO jsou obtížnější. V každém případě musíme být připraveni na možné zesílení lovců činností na výzvu, neboť lov vedou jednotky do roje v to, což ve všech případech nemusí stačit na zničení cíle. Zničení cíle je v tomto případě kategorickým požadavkem, neboť obtíže s novým vyhledáváním těchto rozhodujících cílů jsou značné.

Lov ve stanoveném pásmu často používáme proti prostředkům, o kterých nemáme v dané době žádné údaje o jejich možném rozmístění a je obtížné objektivně redukovat počet možných prostorů jejich rozmístění na přijatelnou míru. V tomto případě volíme trať letu zpravidla pro dvojici letounů tak, aby procházela přes největší počet možných prostorů rozmístění objektů a osádky vyhledávají cíle v určeném prostoru jen jedním průletem. Pravděpodobnost zjištění cíle v tomto případě je nižší, než při lovu v daném prostoru. Výsledky bojové činnosti jsou úměrné správnosti výběru potencionálních prostorů možného rozmístění a kvalifikovanému odhadu nejpravděpodobnějších prostorů rozmístění, přes které povede trať letu nejčastěji.

Posledním z druhů samostatného vyhledávání a ničení pozemních cílů je lov podél komunikací. Oprávněnost jeho používání je dána samotným charakterem soudobých operací. Vzhledem k častému manévru silami a prostředky pozemních vojsk bude značná část typových cílů stíhacího bombardovacího letectva v častém pohybu a tím i množství cílů, které jsou na komunikacích, bude poměrně vysoké. Lov podél komunikací je účinným druhem lovu. Můžeme očekávat lepší výsledky ve vyhledávání a ničení cílů už proto, že objekty se nemohou plně maskovat a využívat plně přírodních skrytů a úkrytů. I volba záložních cílů s vyšším významem bude jednodušší. Lov podél komunikací vede zpravidla dvojice letounů, při čemž v závislosti na konkrétních podmínkách situace určujeme dvojici asi 150—200 km komunikací. Technika vlastního letu spočívá v takové volbě sestavy, aby prohledávaná komunikace probíhala mezi letouny. Tím zabezpečíme pozorování stejné komunikace a jejího přilehlého okolí oběma osádkami současně, což zvyšuje jistotu zjištění daného cíle. Velmi výhodné bude kombinování tohoto druhu lovu s jinými druhy samostatného vyhledávání a ničení pozemních cílů, čímž se zlepší možné výsledky bojové činnosti.

Údery na předem určené cíle používáme nejčastěji v případech, kdy v době rozhodování známe základní údaje o poloze cíle, jehož charakteristika a význam nevyžadují bezprostřední zásah. Podstatou tohoto způsobu bojové činnosti je stanovení bojového úkolu s dostatečným časovým předstihem, což vytváří příznivé podmínky pro přípravu a uskutečnění úderu. Relativní dostatek času umožňuje dokonalou přípravu osádek. Velitel se může rozhodnout po důkladném zhodnocení situace a často může chybějící údaje upřesnit předběžným průzkum. Bojová technika může být včas připravena v potřebném počtu s neoptimálnější variantou výzbroje. Zpravidla budeme moci podrobně určit organizaci úderu, trať letu, sestavu, způsoby ztečí atd. Čas dává veliteli a štá-

bu dostatečné možnosti k organizaci celé řady opatření, která vyplývají z požadavků zabezpečení bojové činnosti. Tento způsob bojové činnosti nezabezpečuje rychlý zásah proti cíli a proto úderý na předem plánované cíle vedeme zpravidla na nepohyblivé, nebo periodicky se přemisťující cíle. Jde zejména o letiště, vybudovaná místa velení, bližší operační zálohy v prostoru soustředění, sklady, komunikační zařízení apod. V některých případech můžeme tento způsob bojové činnosti použít i proti pohyblivým cílům, jejichž směr a rychlost pohybu známe. Jde především o přesun operačních záloh, kde doby úderů volíme s přihlédnutím na nejzranitelnější úseky, kde je zabezpečena maximální účinnost úderu. Často tento způsob bojové činnosti použijeme v hromadných úderech LA a v důležitých etapách operace jako např. při odražení či podpoře protiúderů, při výsadkové operaci, zabezpečení vzdušné operace apod. Tento způsob bojové činnosti je vhodný i při působení proti objektům velkých rozměrů, které vyžadují velký počet sil na jeho ničení nebo dlouhodobé působení. Nevyhovuje však pro ničení malorozměrných a pohyblivých cílů.

Počet cílů, proti kterým můžeme tímto způsobem bojové činnosti působit, je poměrně omezen a proto i tento způsob budeme relativně méně používat. Při známé poloze cíle, jehož pohyblivost je malá, má vyšší velitel pro jeho ničení i jiné prostředky, jako dělostřelectvo a raketové vojsko a bude záviset jen na podmínkách situace, pro který prostředek ničení se rozhodne. Rovněž omezení možnosti působení tímto způsobem bojové činnosti je dáno samotným určením stíhacího bombardovacího letectva, které směřuje jeho činnost převážně na ničení malorozměrných a pohyblivých cílů. Je to přirozené i z hlediska místa a úlohy stíhacího bombardovacího letectva mezi ostatními palebnými prostředky pozemních vojsk. Malorozměrné a pohyblivé cíle mimo doštel dělostřelectva může v drtivé většině případů ničit s potřebnou účinností a hospodárností jen stíhací bombardovací letectvo.

Způsob bojové činnosti je jedním z prvků, které příslušný velitel musí ve svém rozhodnutí řešit a na němž do značné míry závisí úspěch bojové činnosti. Proto jsem naznačil klady i nedostatky současně používaných způsobů bojové činnosti stíhacího bombardovacího letectva tak, aby jejich volba s přihlédnutím na konkrétní situaci vytvořila optimální podmínky ke splnění bojových úkolů. K tomu je třeba kromě dokonalé znalosti situace i znalost předpokladů použití způsobů bojové činnosti, vhodně sladěna se zámyslem použití. Z tohoto hlediska jsem přistupoval i k rozboru jednotlivých způsobů s přihlédnutím k potřebě rychlého rozhodování, možného praktického využití i k návodu na řešení některých negativních vlivů, jimiž použití toho či onoho způsobu bojové činnosti je provázáno.